ePublishing

International Conference in Open and Distance Learning

Vol 5, No 3B (2009)

Open and Distance Education for Global Collaboration & Educational Development

Ανοικτά και εξ αποστάσεως ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα της Ασίας. Η χρήση των νέων τεχνολογιών σε σχέση με τις ιδιαιτερότητες των Ασιατικών χωρών και η επίδρασή τους στην πρόσβαση και ολοκλήρωση των σπουδών

Νικόλαος ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ, Ειρήνη ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ

doi: 10.12681/icodl.521

https://epublishing.ekt.gr | **e-Publisher:** EKT | **Downloaded at:** 05/12/2025 14:06:45

Ανοικτά και εξ αποστάσεως ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα της Ασίας. Η χρήση των νέων τεχνολογιών σε σχέση με τις ιδιαιτερότητες των Ασιατικών χωρών και η επίδρασή τους στην πρόσβαση και ολοκλήρωση των σπουδών

Νικόλαος, ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ

Φοιτητής του μεταπτυχιακού προγράμματος
«Σπουδές στην Εκπαίδευση» του ΕΑΠ
Αθήνα, Ελλάδα
nicos.papaioannou@gmail.com

Ειρήνη ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ

Δρ. Χημικός,
ΣΕΠ στην Ανοικτή και
εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση, Ελληνικό
Ανοικτό Πανεπιστήμιο,
Πάτρα, Ελλάδα
r.georgiadu@eap.gr

Περίληψη

Στην παρούσα εργασία διερευνάται ο βαθμός ενσωμάτωσης των νέων τεχνολογιών στις εκπαιδευτικές διαδικασίες των ΑεξΑΕ ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της Ασίας και κατά πόσον αυτή επηρεάζει την πρόσβαση στην ανοικτή εκπαίδευση. Ως εργαλείο συλλογής δεδομένων χρησιμοποιήθηκε η αναζήτηση στη διεθνή βιβλιογραφία Από την παρουσίαση των στοιχείων προκύπτει ότι η πλειοψηφία των ιδρυμάτων χρησιμοποιεί τις νέες τεχνολογίες στην εκπαιδευτική διαδικασία σε συνδυασμό με τις παραδοσιακές μεθόδους. Η έρευνα επίσης έδειξε ότι η υιοθέτηση των νέων τεχνολογιών από τα ασιατικά εξ αποστάσεως ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα περιορίζει την πρόσβαση σε αυτά, σε μεγάλο τμήμα του ασιατικού πληθυσμού, εξαιτίας του χαμηλού επιπέδου των υποδομών, του χαμηλού βιοτικού επιπέδου, των γλωσσικών, θρησκευτικών και άλλων διαφορών και ανισοτήτων.

Abstract

In the present paper it is examined the degree of incorporation of new technologies in the educational processes of Open and Distance Learning higher institutions of Asia and to what extent this affects the access of the population to the open education. International bibliography search it was used as data collection tool. From the presentation of the data, it results that the majority of the institutions uses the new technologies in their educational process in combination with the traditional methods. The research also showed that the adoption of new technologies from the Open and Distance Learning higher institutions of Asia it limits the access to them of a big part of the Asiatic population because of low level of infrastructures, low standard of living, the linguistic, religious and other differences and inequalities.

1. ΟΙ ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΣΤΗΝ ΑΝΟΙΚΤΗ & ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

1.1. Η εξέλιξη της Ανοικτής και εξ Αποστάσεως Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης σε διεθνές επίπεδο

Η εξΑΕ αποτελεί την κύρια μέθοδο εκπαίδευσης που χρησιμοποιούν τα Ανοικτά τριτοβάθμια ιδρύματα, αφού έτσι, εκτός από την ελεύθερη και χωρίς εμπόδια πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση αίρονται και οι περιοριστικοί παράγοντες που αφορούν στον τόπο και στον ρυθμό της εκπαίδευσης (Ματραλής, 1998).
Μετά την ίδρυση του Ανοικτού Πανεπιστήμιου της Μεγάλης Βρετανίας το 1969 σημειώθηκε, σε όλο τον κόσμο, σημαντική αύξηση στον αριθμό των Ανοικτών Πανεπιστημίων (single mode), για διαφορετικούς πολλές φορές λόγους. Συγχρόνως, πολλά παραδοσιακά Πανεπιστήμια άρχισαν να προσφέρουν και σπουδές από απόσταση (dual mode).
Η ραγδαία ανάπτυξη των ΑεξΑΕ ανώτατων ιδρυμάτων τα προηγούμενα 20 χρόνια, υπαγορεύτηκε από τις διεθνείς εξελίξεις σε επίπεδο τεχνολογικό και οικονομικό και τις αντανακλάσεις τους σε κοινωνικό επίπεδο (Βεργίδης, 1998). Ο πολλαπλασιασμός και η συνεχής διαφοροποίηση των γνώσεων, ως αποτέλεσμα των εξελίξεων στους προαναφερθέντες τομείς, καθιστά οποιαδήποτε τυπική εκπαίδευση ανεπαρκή σε σύντομο χρονικό διάστημα. Τα παραδοσιακά εκπαιδευτικά συστήματα αδυνατούν πλέον να ανταποκριθούν στην απαίτηση για εκπαιδευμένο και εξειδικευμένο εργατικό δυναμικό, αλλά και να ικανοποιήσουν το θεμελιώδες δικαίωμα των πολιτών για μόρφωση (UNESCO, 2002). Στο εργασιακό περιβάλλον οι συνεχώς αυξανόμενες απαιτήσεις και η ταχύτητα της διάδοσης των πληροφοριών οδηγούν στην ανάγκη των ατόμων για ανανέωση των γνώσεών τους και συνεχή επανεκπαίδευση και επανακατάρτιση. Οι παραδοσιακές μορφές εκπαίδευσης για να παρακολουθήσουν τις εξελίξεις της σύγχρονης οικονομίας, είναι υποχρεωμένες να ανανεώνονται σταδιακά με την υιοθέτηση καινοτόμων μεθόδων εκπαίδευσης.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: Τα Mega-Universities μέχρι το 2008

Ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα	Χώρα προέλευσης
Allama Iqbal Open University	Πακιστάν
Anadolu University	Τουρκία
Athabasca University	Καναδάς
Bangladesh Open University	Μπανγκλαντές
China Central Radio & TV University	Κίνα
City College of San Francisco	ΗΠΑ
Fern University in Hagen	Γερμανία
Indira Gandhi National Open University	Ινδία
Indonesian Open Learning University	Ινδονησία
Instituto Tecnológico Autónomo de México	Μεξικό
Payame Noor University	Ιράν
Korea National Open University	Κορέα
Sukhothai Thammathirat Open University	Ταϊλάνδη
The Open University, U.K.	Μεγάλη Βρετανία
Universidad Nacional de Educacion a Distancia	Ισπανία
University of Maryland University College	ΗΠΑ
University of South Africa	Νότιος Αφρική
University of Phoenix	ΗΠΑ
Universidad Nacional Autonoma de Mexico	Μεξικό

Shanghai TV University	Κίνα

Ενδεικτικό στοιχείο της έκτασης και του ρυθμού ανάπτυξης των ΑεξΑΕ τριτοβάθμιων ιδρυμάτων, είναι ότι το 1998 μόνο τα Mega-Universities (με αριθμό φοιτητών μεγαλύτερο των 100.000 σύμφωνα με τον ορισμό της UNESCO) ήταν 11 σε όλο τον κόσμο (Daniel, 1998), ενώ μόλις 10 χρόνια αργότερα ο αριθμός τους (βλέπε πίνακα 1) διπλασιάστηκε (Daniel, Kanwar 2008). Ο αριθμός είναι μεγαλύτερος, αν συμπεριληφθούν και το IGNOU (Ινδία), το Allama Iqbal Open University (Πακιστάν) ως τα μεγαλύτερα ανοικτά πανεπιστήμια παγκοσμίως με περισσότερους από 1.800.000 φοιτητές, και τα εκατοντάδες μεσαίου και μικρότερου μεγέθους, ως προς τον αριθμό φοιτητών, ιδρύματα.

1.2. Η εξελικτική πορεία της εξΑΕ, ως προς τα χρησιμοποιούμενα εκπαιδευτικά μέσα

Από το 1874, όταν το Illinois State University των ΗΠΑ άρχισε να προσφέρει προγράμματα σπουδών δι' αλληλογραφίας, έως σήμερα, η εξέλιξη της εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης (εξΑΕ) υπήρξε ραγδαία, ιδιαίτερα την τελευταία 20ετία, και ως προς την εξάπλωσή της σε ολόκληρο τον κόσμο αλλά και ως προς τις τεχνικές και τις μεθόδους της. Στο ταχυδρομείο, ως μέσο διακίνησης του εκπαιδευτικού υλικού στα πρώτα βήματα της εξΑΕ, ήρθε να προστεθεί στην αρχή το ραδιόφωνο (με το BBC Μεγάλη Βρετανία να κάνει την αρχή το 1930) και στη συνέχεια, λίγα χρόνια μετά, το τηλέφωνο και η τηλεόραση. Η ραγδαία ανάπτυξη των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ) κατά τη διάρκεια των δυο τελευταίων δεκαετιών αντικατέστησε σε μεγάλο βαθμό τα παλιά εκπαιδευτικά μέσα επικοινωνίας (Λιοναράκης και συν., 2005) και σε συνέργεια με άλλους παράγοντες, κοινωνικούς και οικονομικούς (Λιοναράκης, 1998), λειτούργησε καταλυτικά στην εξάπλωση του θεσμού της εξΑΕ.
Ο Πίνακας 2 συνοψίζει τα εξελικτικά στάδια της μεθοδολογίας της εξΑΕ (Λιοναράκης, 2008˙ Power, 2002˙ Trentin, 2004), η οποία, όπως υπογραμμίζει ο Power (2002), έχει περάσει ήδη το κατώφλι της 4ης γενιάς χάρη στις δυνατότητες που προσφέρει ο παγκόσμιος ιστός (WEB) και η ευρυζωνική δικτύωση των ηλεκτρονικών υπολογιστών. Στο σημείο αυτό, πρέπει να διευκρινιστεί ότι η έννοια μέσο (εκπαιδευτικό) αναφέρεται στη μεθοδολογία ή στη διαδικασία μετάδοσης της πληροφορίας και όχι στο περιεχόμενό της (εκπαιδευτικό υλικό).

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: Τα εξελικτικά στάδια της μεθοδολογίας της εξΑΕ

	1η Γενιά	**2η Γενιά**	**3η Γενιά**		**4η Γενιά**	
	Φάση 1	**Φάση 2**	**Φάση 3**	**Φάση 4**	**Φάση 5**	**Φάση 6**
Μέσο	Αλληλογραφία	Ραδιόφωνο Τηλέφωνο Τηλεόραση	Κασσέτες ήχου Βίντεο Η.Υ. Λογισμικό	Ίντερνετ e-mail	Πολυμέσα Ευρυζωνικό Ίντερνετ	Εκπαίδευση Online

Σύμφωνα με τους Hotte & Leroux (2003) στους οποίους οφείλεται η υποδιαίρεση σε φάσεις, κατά τη Φάση 4 παρέχεται για πρώτη φορά με τη βοήθεια του Ίντερνετ, η δυνατότητα αλληλεπίδρασης με τη δημιουργία διαδραστικού περιβάλλοντος μάθησης, ενώ η ανάπτυξη των ευρυζωνικών δικτύων (με τη βοήθεια των οπτικών ινών), καθιστά

εφικτή τη διακίνηση μέσω του ίντερνετ πολυμεσικού εκπαιδευτικού υλικού και την online εκπαίδευση (Φάσεις 5 & 6).
Αν η απόσταση (χωρική και χρονική) που χωρίζει τον διδάσκοντα από τον διδασκόμενο αποτελεί ειδοποιό διαφορά μεταξύ εξΑΕ και συμβατικής εκπαίδευσης (Keegan,2001), η εκμετάλλευση των ΤΠΕ συμβάλλει στο να καλυφθεί το κενό αυτό, δηλαδή την έλλειψη επαφής και υψηλού επιπέδου αλληλεπίδρασης μεταξύ των εμπλεκομένων στην εκπαιδευτική διαδικασία. Η έλλειψη αυτή αποτελεί το αδύνατο σημείο της εξΑΕ (Λιοναράκης και συν., 2005). Όπως χαρακτηριστικά τονίζει ο Keegan (2001), η εξΑΕ «οφείλει» να αντισταθμίσει αυτή την έλλειψη και να προβεί σε επανασύνδεση των μερών της διδακτικής πράξης και στη διαδικασία αυτή σημαντικό ρόλο διαδραματίζουν οι νέες τεχνολογίες. Οι ΤΠΕ μπορούν να συνεισφέρουν τόσο σε επίπεδο διδασκαλίας και μετάδοσης της γνώσης, αλλά και σε αυτό της ανατροφοδότησης, υποστήριξης και ενθάρρυνσης του διδασκόμενου ακόμη και σε πραγματικό χρόνο. Το ίντερνετ και το World Wide Web παρέχουν πλέον σημαντικές δυνατότητες διακίνησης διαδραστικού εκπαιδευτικού υλικού αλλά και επικοινωνίας (μεταξύ διδασκομένου- διδάσκοντα αλλά και των διδασκομένων μεταξύ τους), τόσο σε πραγματικό χρόνο (σύγχρονη επικοινωνία) αλλά και ασύγχρονα.

2. Η ΑΝΟΙΚΤΗ & ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΙΣ ΑΣΙΑΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

2.1. Η ιδιαιτερότητα της Ασίας

Η Ασία, στην οποία κατοικεί περισσότερο από το 56% του πληθυσμού της γης, διαθέτει 11 Mega Universities. Τις τελευταίες 2 δεκαετίες σημειώθηκε ραγδαία ανάπτυξη στην ίδρυση ΑεξΑΕ τριτοβάθμιων ιδρυμάτων (Jung 2007). Η πολυεπίπεδη ανομοιογένεια είναι το κύριο χαρακτηριστικό των χωρών της Ασίας. Ανομοιογένεια σε οικονομικό, πολιτικό, κοινωνικό και θρησκευτικό επίπεδο (Reddi, 2005). Τις ταχέως αναπτυσσόμενες χώρες, όπως το Χόνγκ-Κόνγκ, η Κίνα, η Κορέα και η Σιγκαπούρη, πλαισιώνουν χώρες με μεγάλα πληθυσμιακά ποσοστά φτώχειας και αναλφαβητισμού, όπως η Ινδία και το Πακιστάν, όπου κυριαρχεί η αγροτική οικονομία, ενώ στο εσωτερικό πολλών ασιατικών χωρών υπάρχουν μεγάλες ανισότητες σε ότι αφορά το βιοτικό επίπεδο και αυτό της εκπαίδευσης. Η συνύπαρξη πολλών θρησκειών και διαλέκτων (βλέπε Πίνακα 3) αποτελούν συχνά εστία αναταραχών και διενέξεων.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3: Γλώσσες και θρησκεύματα στις Ασιατικές χώρες

Χώρα	Πληθυσμός	Γλώσσες	Θρήσκευμα
Αίγυπτος	81,713,517	Αραβικά, Αγγλικά	Μουσουλμάνοι (κύρια Σουνίτες) 90%, Κόπτες Χριστιανοί 9%, Άλλοι Χριστιανοί 1%
Βιετνάμ	86,116,559	Βιετναμική, Αγγλικά, Κινέζικα, Χμέρ	Άθεοι 80.8%, Βουδιστές 9.3%, Καθολικοί 6.7%, Hoa Hao 1.5%, Cao Dai 1.1%, Προτεστάντες 0.5%
Ταϊβάν	22,920,946	Mandarin Κινέζικα, Taiwanese (Min), Hakka διαλέκτους	Βουδιστές-Ταοιστές 93%, Χριστιανοί 4,5%
Ιαπωνία	127,288,419	Ιαπωνικά	Βουδιστές, Σιντοϊστές 84%,
Ινδία	1,147,995,898	Χίντι 41%, Μπενγκάλι 8. 1%, Telugu 7. 2%, Μαράθι 7%, Ταμίλ 5. 9%, Ουρντού 5%, Γκουτζαράτι 4. 5%, Κανάντα 3. 7%, Malayalam 3. 2%, Οριγικά 3. 2%, Punjabi 2. 8%, Ασαμέζικα 1. 3%, Maithili 1. 2%, Σανσκριτικά, Αγγλικά,	Ινδουιστές 80. 5%, Μουσουλμάνοι 13. 4%, Χριστιανοί 2. 3%, Σιχ 1.9%

Ινδονησία	237,512,355	Μπαχάσα Ινδονησία (επίσημη, τροποποιημένη μορφή της Μαλαισίας), Αγγλικά, Ολλανδικά, τοπικές διάλεκτοι	Μουσουλμανοι 86. 1%, Προτεστάντες 5. 7%, Ρωμαιοκαθολικοί 3%, Hindu 1. 8%
Ιορδανία	6,198,677	Αραβικά	Σουνίτες μουσουλμάνοι 92%, Ορθόδοξοι και Καθολικοί 6%, Κόπτες, Αρμένιοι, Προτεστάντες
Ιράν	65,875,223	Περσικά 58%, τουρκόφωνες διαλέκτων 26%, Κουρδικά 9%, Luri 2%, Balochi 1%, Αραβικά 1%, Τουρκικά 1%	Μουσουλμάνοι 98% (89% Shia, Σουνίτες 9%), άλλες 2%
Ισραήλ	7,112,359	Εβραικά, Αραβικά	Εβραϊκή 76. 4%, Μουσουλμάνοι 16%, Χριστιανοί 1.7%, Druze 1.6%
Κουβέιτ	2,596,799	Αραβικά	Μουσουλμάνοι
Κίνα	1,330,044,605	Πρότυπο κινέζικα ή Mandarin (Putonghua, με βάση τη διάλεκτο του Πεκίνου), Yue (Καντονέζικα), Wu (Shanghainese), Minbei (Φούτζου), Minnan, Xiang,	Ταοιστές, Βουδιστές, Χριστιανοί 3% -4%, Μουσουλμάνοι 1% -2% Σημείωση: επίσημα άθεοι
Λίβανος	3,971,941	Αραβικά	Μουσουλμάνοι 59,7% (Σουνίτες, Shia, Druze, και Alawites) Χριστιανοί 39,0 %
Μαλαισία	25,274,133	Μπαχάσα, Αγγλικά, Κινέζικα, Ταμίλ, Telugu, Malayalam, Panjabi, Thai	Μουσουλμάνοι 60. 4%, Βουδιστές 19. 2%, Χριστιανοί 9. 1%, Hindu 6. 3%, Κομφουκιστές, Ταοϊστές, άλλες παραδοσιακές κινεζικές θρησκείες 2. 6%
Μπανγκλαντές	154,037,902	Μπενγκάλι	Μουσουλμάνοι
Μπαχρέιν	718,306	Μουσουλμάνοι (Shia και Σουνίτες) 81. 2%, Χριστιανοί 9%, άλλες 9. 8%	Αγγλική, Αραβική, Φαρσί, Ουρντού
Νότια Κορέα	48,379,392	Κορεατικά, Αγγλικά	Χριστιανοί 26. 3% (Προτεστάντες 19. 7%, Ρωμαιοκαθολικοί 6. 6%), Βουδιστές 23%, Άθεοι 49%
Ομάν	3,311,640	Αραβικά	Ibadhi μουσουλμάνοι 75%, άλλοι (περιλαμβάνει Σουνίτες Μουσουλμάνοι, Shi'a μουσουλμάνοι, ινδουιστές) 25%
Πακιστάν	172,800,051	Πουντζάμπι 48%, 12% Σίντι, Siraiki (Πουντζάμπι παραλλαγή) 10%, Pashtu 8%, Ουρντού (επίσημη) 8%, Balochi 3%, Hindko 2%, Brahui 1%, Αγγλικά, Burushaski και άλλα 8%	97% Μουσουλμάνοι και λίγοι Χριστιανοί και Ινδουιστές
Παλαιστίνη	2,407,681	Αραβικά	Μουσουλμάνοι, Χριστιανοί
Σαουδική Αραβία	28,146,657	Αραβικά	Μουσουλμάνοι
Σιγκαπούρη	4,608,167	Mandarin 35%, Αγγλικά 23%, Malay 14.1%, Hokkien 11.4%, Cantonese 5.7%, Teochew 4.9%, Tamil 3.2%, άλλες Κινέζικες διαλέκτους 1.8%,	Βουδιστές 42.5%, Μουσουλμάνοι 14.9%, Ταοιστές 8.5%, Hindu 4%, Καθολικοί 4.8%, άλλοι Χριστιανοί 9.8%, Άθεοι 14.8%
Σρι Λάνκα	21,128,773	Sinhala 74%, Ταμίλ 18%,	Βουδιστές 69. 1%, Μουσουλμάνοι 7. 6%, Hindu 7%, Χριστιανοί 6.2%
Συρία	19,747,586	Αραβικά 89%, Κουρδικά 6%, Αρμενικά 3%	Sunni Μουσουλμάνοι 74%, άλλοι Μουσουλμάνοι (Alawite, Druze) 16%, Χριστιανοί 10%
Ταϊλάνδη	65,493,298	Thai, Αγγλικά, τοπικές διαλέκτους	Βουδιστές 94.6%, Μουσουλμάνοι 4.6%, Χριστιανοί 0.7%
Τουρκία	75,793,836	Τουρκικά	Μουσουλμάνοι
Φιλιππίνες	96,061,683	Φιλιππινέζικα, Αγγλικά, Ταγκαλόγκ, Cebuano, Ilocano, Hiligaynon ή Ilonggo, Bicol, Waray, Pampango, και Pangasinan	Ρωμαιοκαθολικοί 80,9%, Μουσουλμάνοι 5%, 2,8% Ευαγγελιστές, 2,3%, Aglipayan 2%
Χονγκ Κονγκ	7,018,636	Βλέπε Κίνα	Βλέπε Κίνα
Πηγή: USA Census Bureau (http://www.census.gov) 31.12.2008			

2.2. Χαρακτηριστικά της ανάπτυξης της ΑεξΑΕ στην Ασία

Η ανάπτυξη της ΑεξΑΕ, ως συνέπεια των προηγούμενων παρατηρήσεων είχε διαφορετικές αφετηρίες, κίνητρα και στόχους για τις διάφορες περιοχές της Ασίας, ενώ διαφορετικές ήταν και οι προσεγγίσεις. Σε αντίθεση με τις αναπτυγμένες χώρες της Δύσης, όπου ή ΑεξΑΕ αναπτύχθηκε με στόχο να προσφέρει ατομική εκπαίδευση ικανοποιώντας ατομικές ανάγκες, στις υπό ανάπτυξη ασιατικές χώρες ο στόχος ήταν περισσότερο συλλογικός, όπως η δημιουργία εθνικής συνείδησης, ο αλφαβητισμός, η εκπαίδευση σε θέματα υγείας, η εκπαίδευση μειονοτικών ομάδων και η εκπαίδευση σε απομακρυσμένες περιοχές. Ήταν επίσης και οικονομικός στόχος, συνυπολογίζοντας το κατά πολύ χαμηλότερο κόστος της εξΑΕ σε σχέση με τις παραδοσιακές εκπαιδευτικές

δομές ιδιαίτερα σε πολυπληθυσμιακές χώρες (Ramanujam, 2001). Η άκριτη όμως μεταφορά του δυτικού μοντέλου ΑεξΑΕ, κυρίως αυτού του Βρετανικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, οδήγησε σε αποτυχία (Ramanujam, 2001). Οι περισσότερες ασιατικές χώρες είναι πολυπολιτισμικές, με έντονο το θρησκευτικό στοιχείο, ενώ η εκπαίδευση χαρακτηρίζεται από την προφορική παράδοση στη διδασκαλία, όπου ο δάσκαλος κατέχει υψηλό κύρος, ενώ ο διδασκόμενος θεωρείται ως παθητικός δέκτης γνώσης. Ως εκ τούτου η υιοθέτηση και όχι η προσαρμογή του δυτικού μοντέλου ΑεξΑΕ είναι λογικό να συναντά αρκετά προβλήματα στην εφαρμογή του (Yang, 2005).
Αυτό που τονίζουν πολλοί ερευνητές είναι ότι για την επιτυχή εφαρμογή της ΑεξΑΕ στις περισσότερες ασιατικές χώρες, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι εξής καθοριστικοί παράγοντες (Yang, 2005):

- το μαθησιακό στυλ
- το δασκαλοκεντρικό μοντέλο μάθησης
- οι γλωσσικές διαφορές και
- οι τεχνολογικές διαφορές

Οι σημαντικές διαφορές στις τεχνολογικές υποδομές, όχι μόνο μεταξύ των χωρών, αλλά και στο εσωτερικό της κάθε χώρας, οδηγούν αρκετές φορές στη διεύρυνση των ανισοτήτων αντί να δημιουργούνται οι συνθήκες εκδημοκρατισμού της εκπαίδευσης και η προσφορά ίσων ευκαιριών μάθησης (Reddi, 2005). Όπως παρατηρεί ο Reddi (2005) λόγω της έλλειψης ερευνών σχετικά με την αποτελεσματικότητα των εκπαιδευτικών μέσων στις ασιατικές χώρες με τις τόσες ιδιαιτερότητες, δεν είμαστε σε θέση να διαπιστώσουμε για κάθε χώρα αν η πληθώρα των εκπαιδευτικών μέσων που υιοθετούν εξυπηρετούν πραγματικά τους σκοπούς για τους οποίους έχουν επιλεγεί.

3. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Η παρούσα εργασία αποτελεί τμήμα προτεινόμενης διπλωματικής εργασίας και έχει σκοπό την παρουσίαση ενός μέρους των αποτελεσμάτων μιας ευρύτερης επισκόπησης, που αφορά στα εκπαιδευτικά μέσα των ΑεξΑΕ ανώτατων ασιατικών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων.
Τα ερευνητικό ερώτημα που αποτελεί και στόχο της συγκεκριμένης εργασίας, αφορά τη διερεύνηση της χρήσης των νέων τεχνολογιών από τα ΑξεΑΕ ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα της Ασίας, σε σχέση με τις ιδιαίτερες συνθήκες που επικρατούν σε κάθε χώρα και κατά πόσον αυτή επηρεάζει την πρόσβαση και την ολοκλήρωση των σπουδών.
Όμως τι εννοούμε με τον όρο νέες τεχνολογίες; Σύμφωνα με τους Μηλιώνη και Μπαλτά (2001, σελ 346), «... με τον όρο νέες τεχνολογίες εννοούμε εκείνες που βασίζονται στις εφαρμογές των Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και στις προηγμένες υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών. Δεν είναι μαζικά Μέσα Επικοινωνίας με την παραδοσιακή έννοια του όρου, αλλά αφορούν κυρίως την αποθήκευση και την επεξεργασία των δεδομένων, την τηλεπικοινωνιακή μετάδοση των πληροφοριών και την αρχειοθέτησή τους σε ηλεκτρονική μορφή (Μηλιώνης, Μπαλτά, (2001). Το ενδιαφέρον για την υιοθέτηση των νέων τεχνολογιών από τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα (και όχι μόνο) πυροδοτείται αφ' ενός από την παρουσία τους σε όλες τις πτυχές της σύγχρονης κοινωνίας και αφ' ετέρου από τις δυνατότητές τους ως εκπαιδευτικών εργαλείων. Σύμφωνα με την Thorpe (2005), η εμπειρία από τη χρήση των νέων τεχνολογιών από τα Ανοικτά Πανεπιστήμια

(κύρια αυτό της Μ. Βρετανίας), έδειξε ότι προσφέρουν πολλά πλεονεκτήματα, όμως πολλοί υποστηρίζουν ότι η χρήση των νέων τεχνολογιών θα πρέπει να γίνεται με μεγάλη προσοχή και κυρίως σύμφωνα με τον Κόκκο (1998), χωρίς να παραγνωρίζεται ο κεντρικός ρόλος (συντονιστικός-εμψυχωτικός) του καθηγητή συμβούλου και η σπουδαιότητα των ομαδικών συμβουλευτικών συναντήσεων.

Η εργασία εκπονήθηκε με τη μέθοδο της βιβλιογραφικής επισκόπησης. Ως εργαλείο συλλογής δεδομένων χρησιμοποιήθηκε η αναζήτηση στη διεθνή βιβλιογραφία και πιο συγκεκριμένα στις ακόλουθες πηγές:

- Ιστοσελίδες ιδρυμάτων
- Οδηγοί σπουδών ιδρυμάτων
- Ελληνική και διεθνής βιβλιογραφία
- Άρθρα από διεθνή περιοδικά
- Ιστοσελίδες διεθνών εκπαιδευτικών οργανισμών

Το δείγμα της έρευνας απετέλεσαν 42 ΑεξΑΕ ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα από 27 χώρες της Ασίας και της Μέσης Ανατολής. Κριτήριο επιλογής των χωρών ήταν καταρχήν το πληθυσμιακό μέγεθος (επελέγησαν οι μεγαλύτερες από αυτές), ενώ κριτήριο επιλογής των ιδρυμάτων υπήρξε ο αριθμός των εγγεγραμμένων φοιτητών (επελέγησαν αυτά με περισσότερους από 1000 φοιτητές) και η διαθεσιμότητα ιστοσελίδας με αγγλική ή γαλλική έκδοση.

Περιορισμοί και εμπόδια στην διερεύνηση αυτή, αποτέλεσαν η έλλειψη εκτενούς βιβλιογραφίας σχετικής με τις νέες τεχνολογίες σε αρκετές χώρες της Ασίας, η ιδιαιτερότητα των γλωσσών και η δυσκολία ανεύρεσης αξιόπιστων και σύγχρονων στατιστικών στοιχείων. Έτσι υπάρχει χρονολογική διαφορά στα δεδομένα των χωρών, ενώ σε κάποιες από αυτές τα δεδομένα είναι περιορισμένα. Στην έρευνα δεν έχουν συμπεριληφθεί η Μογγολία, η Βόρειος Κορέα, το Ιράκ, η Ρωσία και οι πρώην σοβιετικές δημοκρατίες καθώς και μικρές ασιατικές χώρες όπως το Λάος, η Καμπότζη, το Νεπάλ κ.ά.

4. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΖΗΤΗΣΗ

4.1. Υιοθέτηση των νέων τεχνολογιών από τα Ασιατικά ΑεξΑΕ ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα

Τα περισσότερα ΑεξΑΕ ανώτατα ασιατικά ιδρύματα που διερευνήθηκαν, χρησιμοποιούν σύνθετα εκπαιδευτικά μοντέλα, τα οποία έχουν ως επίκεντρο το σπουδαστή. Οι διδάσκοντες τις περισσότερες φορές είναι και σύμβουλοι που αναλαμβάνουν να υποστηρίξουν και να καθοδηγήσουν τους σπουδαστές. Διαθέτουν ειδικά σχεδιασμένο για εξΑΕ εκπαιδευτικό υλικό, ενώ τα εκπαιδευτικά μέσα που χρησιμοποιούν ποικίλλουν σε μορφή και αριθμό. Όλα σχεδόν τα ιδρύματα χρησιμοποιούν ως βάση το έντυπο εκπαιδευτικό υλικό, ενώ παρέχουν τη δυνατότητα πρόσβασης και διάφορα άλλα μέσα. Η πλειοψηφία των ιδρυμάτων έχει ενσωματώσει στα προγράμματά της τις νέες ΤΠΕ, συνεχίζοντας να χρησιμοποιεί και παραδοσιακά μέσα, όπως η τηλεόραση και το ραδιόφωνο, ενώ πολύ διαδεδομένη είναι η χρήση κασέτας (ήχου ή και εικόνας) και τα cd/dvd rom για την διανομή του εκπαιδευτικού υλικού. Αξίζει να σημειωθεί ότι η πλειοψηφία των ιδρυμάτων διαθέτει οργανωμένες μονάδες παραγωγής έντυπου και

ψηφιακού εκπαιδευτικού υλικού. Ειδικότερα από τη διερεύνηση της βιβλιογραφίας προέκυψαν τα παρακάτω στοιχεία ως προς τις κατηγορίες των εκπαιδευτικών μέσων:

ΠΙΝΑΚΑΣ 4: Χρήση εκπαιδευτικών μέσων από τα ασιατικά ΑεξΑΕ ανώτατα εκπαιδευτικά Ιδρύματα

				Εκπαιδευτικά Μέσα								
Χώρα	**Ίδρυμα**	**Έτος ίδρυσης**	**N**	**Έντυπα**	**Ράδιο TV**	**AT/VT Cd/Dvd**	**MM**	**Portal**	**eL**	**eSup**		**Άλλο**
										A	**S**	
Αίγυπτος Κουβέιτ Λίβανος Μπαχρέιν Σαουδ. Αραβία Ιορδανία Ομάν	Arab Open University	2001	17.000 (04)	■	-	■	■	■	■	■	-	
Βιετνάμ	Hanoi Open University	1997	55.000 (08)	■	■	■	■	■	■	-	-	
	Ho Chi Minh City OU	1993	-	■	■	■	■	-	■	-	-	
Ιαπωνία	OU of Japan	1983	90.000 (07)	■	■	-	■	■	■	■	-	
Ινδία	Indira Gandhi NOU	1985	1.800.000 (08)	■	■	■	■	■	■	-	-	TCF, Ri
	Dr.B.R. Ambedkar OU	1992	450.000 (07)	■	■	■	■	-	-	-	-	TCF
	Karnataka State OU	1996	-	■	■	■	-	-	-	-	-	
	Netaji Subhas OU	1997	100.000 (08)	■	-	-	-	■	■	-	-	
	Yashwantrao Chavan Maharashtra OU	1989	400.000 (08)	■	■	■	■	■	■	■	-	VC Mobile
	Tamil Nadu OU	2002	40.406 (07)	■	■	■	-	-	■	-	-	TCF, Ri
	Annanalaiuniversity	1979	300.000 (08)	■	-	-	-	-	-	-	-	
	Madhya Pradesh Bhoj	1991	1.750.000 (08)	■	■	■	■	■	■	■	■	VC
	Dr. B Ambedkar OU	1992	100.000 (08)	■	■	■	-	-	-	-	-	
	Nalanda OU	1987	50.000 (05)	■	■	■	-	-	-	-	-	
	Uttar Pradesh RTOU	-	-	■	-	-	-	-	-	-	-	
	Krishna Kanta Handique State OU	2005	-	■	-	-	-	■	-	■	-	
Ινδονησία	Universitas Terbuka	1984	250.000 (08)	■	■	■	■	■	■	■		
Ιράν	Payame Noor U	1988	1.101.182 (08)	■	■	■	-	-	-	-	-	
Ισραήλ	The OU of Israel	1976	41.371 (08)	■	-	■	■	■	■	■	■	Podcast
Κίνα	China Central RTVU	1979	>2.000.000	■	■	■	■	■	■	■	■	Int. TV
	Shanghai TV U	1960	100.000 (04)	■	■	■	■	■	■	-	-	
	Sichuan RTVU	1979	113.000 (08)	■	■	■	■	■	■	-	-	
	Tianjin RTVU	1979	58.527 (04)	■	■	-	■	■	■	■	■	
	Asia International OU	1992	NA	■	-	■	-	■	■	-	-	
	Beijing RTVU	1960	150.000 (08)	■	■	■	■	-	-	-	-	
Μαλαισία	OU Malaysia	2002	79.000 (8)	■	-	■	■	■	■	-	-	
	Wawasan OU	2006	3.000 (08)	■	■	■	■	■	■	■	■	
Μπανγκλαντές	Bangladesh OU	1992	271.630 (08)	■	■	-	■	■	■	-	-	
Νότια Κορέα	Korea National OU	1972	180.000 (08)	■	■	■	■	■	■	■	■	VC
Πακιστάν	Allama Iqbal OU	1974	1.800.000 (08)	■	■	■	-	-	-	-	-	
	The Virtual University	2002	NA	■	■	■	■	■	■	■	-	
Παλαιστίνη	Al-Quds OU-Palestine	1991	50.000 (05)	■	-	■	■	-	-	-	-	
Σιγκαπούρη	SIM University	1991	14.000 (07)	■	-	■	■	■	■	■	-	
Σρι Λάνκα	The OU of Sri Lanka	1978	NA	■	■	-	■	-	■	-	-	VC
Συρία	Syrian Virtual U	2002	4.446 (08)	-	-	-	-	■	■	-	-	VC
Ταϊβάν	The National OU	1986	33.000 (02)	■	■	■	-	-	-	■	-	
	The OU of Kaohsiung	1997	2.500 (08)	■	-	■	-	■	■	-	-	
Ταϊλάνδη	Sukhothai OU	1978	NA	■	■	■	■	■	■	-	-	

		Ramkhamhaeng U	1971	430.000 (08)	■	■	-	■	■	■	-	-	Mobile
Τουρκία		Anadolu University	1982	1.507.047	■	■	■	■	■	■	■	■	Int. TV
Φιλιππίνες		Philippines OU	1995	NA	■	-	■	-	■	■	-	-	TCF
Χονγκ Κονγκ		The OU of Hong Kong	1997	33.648 (08)	■	■	■	■	■	■	■	-	
Total	27	42			41	29	32	27	28	30	16	7	
Επεξηγήσεις: AT/VT=Audio-video tape, MM=Πολυμέσα, eL=ηλεκτρονική μάθηση, eSup=ηλεκτρονική υποστήριξη, A/S=Ασύγχρονα/Σύγχρονα, TCF=Τηλεδιάσκεψη, Ri=Διαδραστικό ραδιόφωνο, VC=Εικονικές τάξεις, Mobile=Υλικό σε κινητό τηλέφωνο, Podcast=Ήχου-Εικόνας, Int.TV=Διαδραστική TV													

Από τον Πίνακα 4 προκύπτουν οι ακόλουθες κατηγορίες εκπαιδευτικών μέσων:

Έντυπο υλικό

Όλα τα ιδρύματα χρησιμοποιούν ως βάση το έντυπο εκπαιδευτικό υλικό, δομημένο ειδικά για εξΑΕ, έτσι ώστε να διευκολύνει την αυτομάθηση και την αλληλεπίδραση του φοιτητή με αυτό. Στην Ινδία το Annanalaiuniversity και το Uttar Pradesh RTOU, χρησιμοποιούν αποκλειστικά έντυπο υλικό. Ο σχεδιασμός και η παραγωγή του υλικού στα περισσότερα ιδρύματα διεκπεραιώνεται εσωτερικά. Αρκετά από τα ιδρύματα παρέχουν υλικό σε περισσότερες από μια γλώσσες και πολλά από αυτά στα Αγγλικά. Η γλώσσα πάντως αποτελεί ανασταλτικό παράγοντα πρόσβασης στην ΑεξΑΕ σε πολλές χώρες όπως Ινδία, Ιράν, Πακιστάν, Κίνα (Ramanujam, 2001˙ Rao, 2007). Μοναδική εξαίρεση αποτελεί το Syrian Virtual University (Συρία), το οποίο χρησιμοποιεί εξ ολοκλήρου ηλεκτρονικό υλικό.

Ραδιόφωνο/Τηλεόραση

Η χρήση του ραδιοφώνου και της τηλεόρασης είναι εκτενής και υιοθετείται από 29 ιδρύματα του δείγματός μας. Οι εκπομπές μπορεί να είναι ζωντανές ή μαγνητοσκοπημένες σε μια ή περισσότερες γλώσσες ανάλογα με το ίδρυμα. Χώρες με μεγάλη έκταση (όπως η Κίνα, η Ινδία και η Τουρκία) ή με προηγμένη τεχνολογία, όπως η Ιαπωνία και η Κορέα χρησιμοποιούν δορυφορικά συστήματα αναμετάδοσης. Το CCRTVU στην Κίνα και το Anadolu στην Τουρκία, χρησιμοποιούν τη διαδραστική τηλεόραση, αφού στις ζωντανές αναμεταδόσεις παρέχουν τη δυνατότητα αλληλεπίδρασης μεταξύ διδάσκοντος και διδασκόμενου. Αντίστοιχο παράδειγμα για το ραδιόφωνο αποτελούν το IGNOU και το Tamil Nadu OU στην Ινδία, τα οποία παρέχουν διαδραστικές ραδιοφωνικές εκπομπές.

Κασέτες, Cd/Dvd-rom ήχου/εικόνας

Τα περισσότερα εκπαιδευτικά ιδρύματα (32 στο σύνολο των 42) προσφέρουν εκπαιδευτικό υλικό σε κασέτες ή οπτικούς δίσκους με ήχο ή και εικόνα σε μια ή περισσότερες γλώσσες. Το περιεχόμενο ποικίλλει από ηχογραφημένες ή μαγνητοσκοπημένες διαλέξεις, απλά αρχεία σε μορφή pdf, word ή powerpoint μέχρι πολυμεσικά cd/dvd-rom με δυνατότητα αλληλεπίδρασης και λογισμικό αυτομάθησης.

Πολυμέσα

Από τα 42 ιδρύματα του δείγματός μας, τα 27 ενσωματώνουν πολυμέσα στο εκπαιδευτικό υλικό τους. Οι φοιτητές μπορούν να έχουν πρόσβαση σε αυτά, είτε μέσω των διανεμόμενων cd/dvd-rom, είτε online στις δικτυακές πύλες των ιδρυμάτων όταν αυτό είναι εφικτό. Ανάλογα με το ίδρυμα παρέχονται εφαρμογές απλών πολυμέσων, στις οποίες δεν υπάρχει κανένα είδος αλληλεπίδρασης ανάμεσα στο χρήστη και στην

εφαρμογή, εφαρμογές διαλογικών πολυμέσων (interactive multimedia), στις οποίες ο χρήστης αλληλεπιδρά με αυτές μόνο σε μερικά κομβικά σημεία της εφαρμογής και εφαρμογές υπερμέσων, όπου σε κάθε στιγμή οι επιλογές του χρήστη είναι εκείνες που καθοδηγούν την εφαρμογή.

Δικτυακές Πύλες (Portals)

Αν και όλα τα ιδρύματα της ερευνάς μας, διαθέτουν web sites, μόνο τα 28 από αυτά διαθέτουν δικτυακές πύλες. Οι φοιτητές αποκτούν πρόσβαση σε αυτές με την καταχώρηση κωδικών που προμηθεύονται από το ίδρυμα. Με αυτό τον τρόπο μπορούν να ενημερωθούν για τις δραστηριότητες του ιδρύματος, τις ημερομηνίες, ώρες και συχνότητες των ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών, τις ημερομηνίες και τα αποτελέσματα των εξετάσεων, αλλά και να αποκτήσουν πρόσβαση στο προσφερόμενο διδακτικό υλικό. Είκοσι έξι (26) από τα ιδρύματα που διαθέτουν δικτυακή πύλη προσφέρουν online εκπαίδευση μέσω πλατφόρμας LMS, ενώ μέσω της πύλης οι φοιτητές μπορούν να συμμετάσχουν σε εικονικές τάξεις (σε όσα ιδρύματα τις παρέχουν), και να αλληλεπιδράσουν σύγχρονα ή ασύγχρονα με τον καθηγητή σύμβουλο και με άλλους φοιτητές. Μέσω της πύλης του Syrian Virtual University, οι Σύριοι φοιτητές παίρνουν μέρος και στις εξετάσεις.

Ηλεκτρονική μάθηση (eLearning)

Περισσότερα από τα μισά ιδρύματα (30) παρέχουν κάποιου είδους ηλεκτρονικής μάθησης είτε online (27), είτε μέσω cd/dvd-rom. Τα ιδρύματα Ho Chi Minh City OU, στο Βιετνάμ και Tamil Nadu OU στην Ινδία, παρέχουν ηλεκτρονική μάθηση αποκλειστικά μέσω cd/dvd-rom, αφού δε διαθέτουν δικτυακή πύλη, ενώ το Bangladesh OU, αν και διαθέτει πύλη χρησιμοποιεί cd/dvd-rom.

Ηλεκτρονική υποστήριξη

Όλα τα ιδρύματα του δείγματος παρέχουν υποστήριξη στους φοιτητές τους, με καθηγητές συμβούλους, στην πλειοψηφία τους μέσω των πρόσωπο με πρόσωπο συναντήσεων. Μόνο 16 ιδρύματα χρησιμοποιούν και την παροχή ηλεκτρονικής υποστήριξης στους φοιτητές (μέσω της δικτυακής πύλης). Η συνηθέστερη διαδικασία που ακολουθείται είναι η κατάθεση ερωτήσεων των φοιτητών μέσω e-mail ή τηλεφωνικά και στη συνέχεια σε καθορισμένη ημερομηνία ακολουθεί η ανάρτηση βίντεο με τις απαντήσεις του καθηγητή συμβούλου. Επτά (7) ιδρύματα χρησιμοποιούν και την σύγχρονη βιντεοδιάσκεψη, όπου οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα να πάρουν μέρος σε online συνομιλίες με τον καθηγητή σύμβουλο και να αλληλεπιδράσουν με τους άλλους φοιτητές.

Άλλα μέσα

Εκτός από τα προαναφερθέντα μέσα αξίζει να σημειώσουμε ότι τρία (3) ιδρύματα χρησιμοποιούν τη σύγχρονη τηλεδιάσκεψη (μέσω τηλεφώνου) για την υποστήριξη των φοιτητών. Δύο (2) ιδρύματα χρησιμοποιούν το διαδραστικό ραδιόφωνο και δυο (2) τη διαδραστική τηλεόραση για διδακτικούς και υποστηρικτικούς σκοπούς. Επίσης δυο (2) από τα ιδρύματα διαθέτουν εκπαιδευτικό υλικό για αποστολή μέσω κινητού τηλεφώνου και ένα (1) σε μορφή podcast (mp3). Τέλος, πέντε (5) από τα ιδρύματα του δείγματος,

ενσωματώνουν στα προγράμματά τους εικονικές τάξεις, στις οποίες μετέχουν οι φοιτητές μέσω διαδικτύου.

Όλα τα ιδρύματα δίνουν τη δυνατότητα επικοινωνίας στους φοιτητές μέσω e-mail, αλλά και τηλεφωνικώς.

4. 2. Σχέση της χρήσης των νέων τεχνολογιών με τις ιδιαίτερες συνθήκες και την τεχνολογική υποδομή των ασιατικών χωρών

Από τα στοιχεία που παρουσιάστηκαν στην παραπάνω ενότητα, προκύπτει ότι σημαντικός αριθμός των ιδρυμάτων που εξετάστηκαν (>60%) έχουν ενσωματώσει τις νέες τεχνολογίες στην εκπαιδευτική διαδικασία, με ιδιαίτερη έμφαση στη χρήση του Η/Υ και του διαδικτύου.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5. Ποσοστά συνδεσιμότητας στο διαδίκτυο σε ασιατικές χώρες

Χώρα	Χρήστες Ιντερνετ	% Πληθυσμού
Αίγυπτος	10,532,400	12.90%
Βιετνάμ	20,834,401	24.20%
Ιαπωνία	**94,000,000**	**73.80%**
Ινδία	81,000,000	7.10%
Ινδονησία	25,000,000	10.50%
Ιορδανία	1,126,700	18.20%
Ιράν	**23,000,000**	**34.90%**
Ισραήλ	**5,263,146**	**74.00%**
Κίνα	298,000,000	22.40%
Κουβέιτ	**900,000**	**34.70%**
Λίβανος	**1,570,000**	**39.50%**
Μαλαισία	**15,868,000**	**62.80%**
Μπανγκλαντές	500,000	0.30%
Μπαχρέιν	**250,000**	**34.80%**
Νότια Κορέα	**36,794,800**	**76.10%**
Ομάν	340,000	10.30%
Πακιστάν	17,500,000	10.10%
Παλαιστίνη	355,000	14.80%
Σαουδική Αραβία	6,380,000	22.70%
Σιγκαπούρη	**3,104,900**	**67.40%**
Σρι Λάνκα	771,700	3.70%
Συρία	3,470,000	17.60%
Ταϊβάν	**15,140,000**	**66.10%**
Ταϊλάνδη	13,416,000	20.50%
Τουρκία	**26,500,000**	**35.00%**
Φιλιππίνες	14,000,000	14.60%
Χονγκ Κονγκ	**4,878,713**	**69.50%**
Πηγή:http://.www.internetworldstats.com		Ενημέρωση 31.12.2008

Ανεξάρτητα όμως από τις παρεχόμενες δυνατότητες, η χρήση των νέων τεχνολογιών, μπορεί να αποτελεί για αρκετούς πολίτες της Ασίας, έναν περιοριστικό παράγοντα στην ελεύθερη πρόσβαση (που πρεσβεύει η ανοικτή εκπαίδευση) και στην ολοκλήρωση των σπουδών, δεδομένου ότι η Ασία διαθέτει τα υψηλότερα ποσοστά διακοπής σπουδών (>50%) παγκοσμίως (Παναγιωτακόπουλος και συν., 2004). Όπως ήδη αναφέρθηκε στην ενότητα 2.1., η εξήγηση για την περιορισμένη πρόσβαση και την εγκατάλειψη των σπουδών, θα μπορούσε να αποδοθεί, για κάποιες από τις ασιατικές χώρες, στο χαμηλό οικονομικό και βιοτικό επίπεδο των πολιτών και στην ύπαρξη πολλών θρησκειών και διαλέκτων.

Πέραν από τις πολιτισμικές ιδιαιτερότητες και το χαμηλό βιοτικό επίπεδο των πολιτών της Ασίας, το χαμηλό επίπεδο υποδομών της τεχνολογίας στις περισσότερες από τις ασιατικές χώρες (αν και υπάρχουν και χώρες που διαθέτουν τεχνολογίες αιχμής), δεν επιτρέπει την προσφορά ίσων ευκαιριών μάθησης, αφού δεν υπάρχει η δυνατότητα χρήσης των νέων τεχνολογιών από μεγάλα τμήματα του πληθυσμού, τα οποία θεωρητικά αποτελούν το κοινό στόχο της ΑεξΑΕ. Ενδεικτικό στοιχείο αποτελεί ο βαθμός συνδεσιμότητας στο διαδίκτυο, των Ασιατικών χωρών, που παρουσιάζεται στον Πίνακα 5. Από τα δεδομένα του πίνακα φαίνεται ότι στις 15 από τις 27 ασιατικές χώρες, οι χρήστες του διαδικτύου είναι λιγότεροι του 20% του συνολικού πληθυσμού των χωρών αυτών και μόνο σε 5 χώρες (Ιαπωνία, Ισραήλ, Μαλαισία, Νότια Κορέα, Σιγκαπούρη, και Χονγκ Κονγκ), που τα τελευταία χρόνια παρουσιάζουν ταχεία οικονομική και τεχνολογική ανάπτυξη, το ποσοστό αυτό ξεπερνά το 50%.

5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Οι νέες τεχνολογίες σε συνδυασμό με άλλους παράγοντες έχουν συμβάλλει σημαντικά στην ραγδαία ανάπτυξη της ΑεξΑΕ παγκοσμίως. Για πρώτη φορά στην ιστορία της εξΑΕ δίνεται η δυνατότητα γεφύρωσης της απόστασης μεταξύ διδάσκοντος και διδασκόμενου, τόσο σε ότι αφορά τη διδασκαλία, αλλά κυρίως την υποστήριξη. Η εκτεταμένη χρήση του Η/Υ, το ίντερνετ, η ευρυζωνική δικτύωση, παρέχουν νέες εκπαιδευτικές δυνατότητες και ιδιαίτερα στις αναπτυσσόμενες χώρες.

Οι ιδιαιτερότητες των Ασιατικών χωρών αποτελούν ευκαιρία, αλλά και εμπόδιο στην αποτελεσματικότητα της εκπαίδευσης. Η σημαντική αύξηση των ΑεξΑΕ ανώτατων ιδρυμάτων τα τελευταία χρόνια και η συμμετοχή εκατομμυρίων φοιτητών στα προγράμματά τους, δεν συνοδεύεται πάντα από επιτυχία, αφού η Ασία διαθέτει παγκοσμίως τα μεγαλύτερα ποσοστά διακοπής των σπουδών.

Τα περισσότερα ιδρύματα παρέχουν στους φοιτητές τους μεγάλο εύρος εκπαιδευτικών μέσων, στα οποία οι νέες τεχνολογίες κατέχουν σημαντική θέση. Η χρήση των πολυμέσων, το online εκπαιδευτικό υλικό, οι βιντεοδιασκέψεις, οι εικονικές τάξεις, η χρήση του κινητού τηλεφώνου για διανομή εκπαιδευτικού υλικού είναι μερικές από τις δυνατότητες που παρέχουν τα ΑεξΑΕ ιδρύματα, που εξετάστηκαν.

Στο ερώτημα κατά πόσον η χρήση των μέσων αυτών αυξάνει την ελεύθερη πρόσβαση και περιορίζει την εγκατάλειψη των σπουδών, η απάντηση είναι ότι οι εν γένει ιδιαιτερότητες των χωρών της Ασίας περιορίζουν ή και καθιστούν αδύνατη την πρόσβαση στην ανώτατη εκπαίδευση, μεγάλων πληθυσμιακών τμημάτων, εξαιτίας του χαμηλού επιπέδου των υποδομών τεχνολογίας σε επίπεδο συνδεσιμότητας και εξοπλισμού στις περισσότερες χώρες, του χαμηλού βιοτικού επιπέδου, των γλωσσικών, θρησκευτικών και άλλων διαφορών και ανισοτήτων.

Επομένως ο εκδημοκρατισμός των εκπαιδευτικών δομών και η δημιουργία ίσων ευκαιριών για μάθηση, ακυρώνεται στην πράξη λόγω αντικειμενικών εμποδίων και η υιοθέτηση των νέων τεχνολογιών, με σκοπό τη γεφύρωση της απόστασης μεταξύ διδάσκοντος και διδασκόμενου, διευρύνει τις ανισότητες.

Βιβλιογραφία

Abuzir, Y,. (2007). 'E-Learning At AlQuads Open University'. *Πρακτικά 4ου Διεθνούς Συνεδρίου για την Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση,* Τόμος Α, 23-25 Νοεμβρίου 2007, Αθήνα, σελ. 19-27

Βεργίδης, Δ., (1998). 'Σύγχρονες οικονομικές και κοινωνικές εξελίξεις στην Ελλάδα και Ανοικτή Εκπαίδευση'. Στο Κόκκος, Α., Λιοναράκης, Α. & Ματραλής, Χ. (Επιμ.), *Ανοικτή και εξ αποστάσεως εκπαίδευση. Θεσμοί και λειτουργίες.* Τόμος Α' (σελ. 95-124). Πάτρα: ΕΑΠ.

Daniel, J. S. (1998) *Mega-universities and Knowledge Media: Technology Strategies for Higher Education.* London: Kogan Page

Daniel, J. S., (2009). 'Using information and communications technologies to bridge the digital divide' Article prepared for the *Commonwealth Ministers Reference Book 2009.* Retrieved on 16 March, 2008 from http://www.col.org/resources/speeches/2009presentation/Pages/2009-06-CMRB.aspx

Daniel, J. S., Kanwar, A. (2008). 'Open Universities: Past, Present and Future'. Διάλεξη στο: *World Open University Presidents' Summit* - Bangkok 8 September, 2008. Retrieved on 16 March, 2008 from http://www.col.org/resources/speeches/Pages/2008-09-08.aspx

Hotte, R., Leroux, P., (2003) 'Technologies et formation à distance'. *Sciences et Technologies de l΄Information et de la Communication pour l΄Éducation et la Formation*, *10,* pp. 1-14

Jung, I., (2007). 'Changing Faces of Open and Distance Learning in Asia'. *International Review of Research in Open and Distance Learning, 8(1),* pp.1-6

Keegan, D., (2001). '*Οι βασικές αρχές της ανοικτής και εξ αποστάσεως εκπαίδευσης'.* Αθήνα: Μεταίχμιο.

Κόκκος, Α. (1998). 'Συζήτηση για τη χρήση του η/υ ως μέσου διδασκαλίας'. Στο: Κόκκος, Α., Λιοναράκης, Α. & Ματραλής, Χ. (Επιμ.). *Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση. Το εκπαιδευτικό υλικό και οι νέες τεχνολογίες*. Τόμος Γ' (σελ. 365-402). Πάτρα: ΕΑΠ

Λιοναράκης, Α., Παναγιωτακόπουλος Χ., Ξένος Μ., (2005). 'Open and Distance Learning: tools of information and communication technologies for effective learning'. Στο: Α. Λιοναράκης (Επιμ.). *Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση. Παιδαγωγικές και Τεχνολογικές Εφαρμογές*. (σελ. 81-99). Πάτρα: ΕΑΠ

Λιοναράκης, Α, (1998). 'Ιδρύματα Ανοικτής και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης'. Στο Κόκκος, Α., Λιοναράκης, Α. & Ματραλής, Χ. (Επιμ.), *Ανοικτή και εξ αποστάσεως εκπαίδευση. Θεσμοί και λειτουργίες.* Τόμος Α' (σελ. 143-243). Πάτρα: ΕΑΠ.

McIntosh, C,. (2005). 'Lifelong Learning & Distance Higher Education'. *Perspective on Distance Education.* Vancouver/Paris: Commonwealth of Learning /UNESCO

Ματραλής, Χ., (1998). Εκπαίδευση από Απόσταση. Στο Κόκκος, Α., Λιοναράκης, Α. & Ματραλής, Χ. (Επιμ.), *Ανοικτή και εξ αποστάσεως εκπαίδευση. Θεσμοί και λειτουργίες.* Τόμος Α' (σελ. 41-46). Πάτρα: ΕΑΠ.

Μηλιώνης, Χ., Μπαλτά, Β. (2001). 'Η επικοινωνιακή διάσταση της εκπαιδευτικής διαδικασίας και ο ρόλος των Νέων Τεχνολογιών'. *Πρακτικά Πανελλήνιου Συνεδρίου με Διεθνή Συμμετοχή: Νέες τεχνολογίες στην Εκπαίδευση και στην Εκπαίδευση από Απόσταση*, Ιούνιος 2001. Ρέθυμνο, σελ. 346-358

Murphy, D., Yuen, K. S. (1998). '*Asian research on open and distance learning'* . Cambridge: International Research Foundation for Open Learning

Panagiotakopoulos, C., Pierrakeas, C., Vergidis, D,. Xenos, M,. (2004). 'A Comparative Study of Dropout Rates and Causes for Two Different Distance Education Courses'. *International Review of Research in Open and Distance Learning, 5(2),* pp. 1-15

Power, M., (2002). 'Générations d'enseignement à distance, technologies éducatives et médiatisation del'enseignement supérieur'. *Revue de l'education a distance, 17(2),* pp. 57-69

Race, P., (1999). 'Το εγχειρίδιο της Ανοικτής Εκπαίδευσης'. Αθήνα: Μεταίχμιο

Ramanujam, P. R., (2001). 'Distance Open Learning in the developing Asian Countries'. *ZIFF Papiere 117,* Hagen: FernUniversität

Rao, D. B., (2007). 'Distance Education in Different Countries'. New Delhi: APH Publishing Corporation

Reddi, U., (2005). 'Educational Media in Asia: An Introduction and Overview' in *Educational Media in Asia*, pp. xi-xvii. Vancouver: Commonwealth of Learning

Senthivel, A,. (2007). 'Technologies of Information and Communication in the service of education with special reference to its role in the Tamil Nadu Open University, in spreading the knowledge to the underprivileged'. *Πρακτικά 4ου Διεθνούς Συνεδρίου για την Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση*, Τόμος Β, 23-25 Νοεμβρίου 2007, Αθήνα, σελ. 111-116

Thorpe, M. (2005). 'The impact of ICT on lifelong learning' in *Lifelong Learning & Distance Higher Education*. pp. 22-32. Vancouver/Paris: Commonwealth of Learning /UNESCO

Trentin, G., (2004) '*Dalla formazione a distanza all'apprendimento in rete'*. Milano: Franco Angeli

UNESCO (2001). '*Distance Education in the E-9 Countries'*. Paris: UNESCO

UNESCO (2002). '*Open and Distance Learning'*. Paris: UNESCO

UNESCO (2005). *'How ICT Can Create New, Open Learning Environments'*. Paris: UNESCO

Yang, J.F. (2005). 'The challenges of Asian distance educational development'. *Asian Association of Open Universities Journal, 1 (1),* pp. 73-82